

Όταν ψυχή και καρδιά κλαίνει

Βαλέρια Πομίνι

Δεν μπορούμε να παραμείνουμε σιωπηλοί μπροστά σε όσα συνέβησαν τη νύχτα της 28ης Φεβρουαρίου προς 1η Μαρτίου. Είναι αναγκαίο να συμμετέχουμε στο συλλογικό πένθος, να εκφράσουμε το σπαραγμό ενός συλλογικού θρήνου.

Η 1η Μαρτίου σε αυτή τη χώρα είναι συνώνυμο της αναγέννησης, προαναγγέλλει την άνοιξη, πλέκουμε κόκκινες και άσπρες κλωστές που θα προστατεύσουν το δέρμα μας από τον καυτό καλοκαιρινό ήλιο, σαρώνουμε τον ουρανό αναζητώντας το πρώτο χελιδόνι, αρχίζουμε να αποτινάσσουμε τη σκόνη του χειμώνα... ειδικά φέτος, η 1η Μαρτίου έμοιαζε να παρατείνει τον εορτασμό του Καρναβαλιού, και αντί γι' αυτό... συνέβη κάτι το ασύλληπτο. Μια τραγωδία, ένα δυστύχημα, μια φωτιά, μια καταστροφή... ένα τρένο γεμάτο νέους ανθρώπους, ξεκληρισμένο, διαλυμένο, αυτούς που πέθαναν ακαριαία, αυτούς που εγκλωβίστηκαν σε μια μεγαλύτερη αγωνία, αυτούς που σώθηκαν μέσα σε συντρίμια και άλλα άψυχα σώματα, αλλά που θα μείνουν ανάπηροι, για πάντα σημαδεμένοι στο σώμα και την ψυχή. Ναι ... ένα τρένο. Οι άνθρωποι επιλέγουν το τρένο γιατί είναι πιο ασφαλές, πιο φθινό, πιο οικολογικό. Οι δρόμοι, το ξέρουμε, είναι επικίνδυνοι, ειδικά πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τα τριήμερα, τις γιορτές: πολύ κίνηση, πολύ μεγάλη ταχύτητα, πολλοί οδηγοί που αδιαφορούν για τους κανόνες. Το τρένο, από την άλλη πλευρά... είναι ένα μέρος όπου χαλαρώνεις, ενώ ταξιδεύεις συνομιλείς, κάνεις γνωριμίες, χαλαρώνεις με φίλους, φλερτάρεις, κοιμάσαι, γιορτάζεις κάτι, κάνεις πρόποση, είναι ένα μέσο όπου δεν προβλέπεται, δεν το περιμένεις και δεν πρέπει να πεθάνεις.

Δεν έπρεπε να συμβεί, ανθρώπινο λάθος λένε. Αλλά δεν είναι μόνο ευθύνη του ανθρώπου που δεν είδε, που δεν πρόσεξε, που δεν ήταν σε εγρήγορση, που ξεχάστηκε, δεν μπορεί να είναι ευθύνη ενός... αλλά πώς; Στην ψηφιακή εποχή εμπιστευόμαστε ένα τρένο σε έναν άνθρωπο; Μόνο σε έναν; Πού ήταν οι άνθρωποι που έπρεπε να το προσέχουν; Να βεβαιώνονται ότι όλα ήταν εντάξει; Αυτοί που δεν αναβάθμισαν τα συστήματα ασφαλείας των γραμμών για να αποτρέψουν τέτοια δυστυχήματα; Ποιοι δεν εγκατέστησαν τα ψηφιακά μέσα ελέγχου που χρησιμοποιούνται σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες; Ποιοι δεν ενημέρωσαν το προσωπικό τους και δεν το εκπαίδευσαν να τα χρησιμοποιεί; Ένα ολόκληρο τρένο... πώς μπορεί να ξεφύγει το γεγονός ότι πήγε εκεί που δεν έπρεπε να πάει; Από απροσεξία; Από

αφηρημάδα; Από συνήθεια που ούτως ή άλλως δεν συμβαίνει τίποτα; Μια εγκληματική απροσεξία, μια δολοφονική αμέλεια.

Ένα τρένο γεμάτο νέους ανθρώπους, μπορούμε να φανταστούμε πόση ζωή και χαρά υπήρχε σε αυτό το τρένο! Φοιτητές που επέστρεφαν στα πανεπιστήμιά τους μετά τις διακοπές του Καρναβαλιού, νέοι που επέστρεφαν στο σπίτι τους μετά από το τριήμερο με φίλους. Μηνύματα που έρχονται και φεύγουν "Όχι μαμά, δεν έχω φτάσει ακόμα, υπάρχει καθυστέρηση, μόλις φύγαμε από τη Λάρισα, όλα είναι καλά μην ανησυχείς, θα σε πάρω όταν φτάσω". Κλήσεις που δεν έφτασαν ποτέ... η αγωνία μητέρων και πατέρων, αδελφών, συντρόφων, φίλων, παππούδων.... τα πρώτα νέα, "δεν μπορεί, δεν είναι δυνατόν".

Για άλλη μια φορά αυτή η χώρα μετράει τα πτώματα, καθώς γράφουμε δεν ξέρουμε ακόμη πόσα άτομα εξακολουθούν να αγνοούνται. Αυτή η χώρα δεν φροντίζει τα παιδιά της... πώς γίνεται να μην θυμόμαστε μια άλλη τραγωδία στα Τέμπη, το λεωφορείο της σχολικής εκδρομής που γκρεμίστηκε στο κενό σε ένα δρόμο που ήταν υπερβολικά στενός, υπερβολικά επικίνδυνος για εκείνη την έντονη κυκλοφορία, του οποίου πολύ συχνά αναφερόταν η επικινδυνότητά του... Τα Τέμπη ως βωμός θυσίας, όπου η χώρα θυσιάζει τα παιδιά της. Χρειάστηκε εκείνη η τραγωδία για να ξαναφτιαχτεί ο δρόμος, γιατί να ζήσουμε μια νέα τραγωδία για να γίνουν τα τρένα πιο ασφαλή; Δεν μπορεί κανείς να μάθει χωρίς να καταστρέφει;

Τα παιδιά είναι το πολυτιμότερο αγαθό, χωρίς αυτά η ανθρωπότητα εξαφανίζεται, όμως εμείς συνεχίζουμε να τα θυσιάζουμε. Δεν μπορώ παρά να αναφέρω μια άλλη τραγωδία (όπως πάντα, είμαι με το ένα πόδι στην άλλη πλευρά του Ιονίου) όχι λιγότερο τραγική, λίγες ώρες πριν από αυτήν, στη θάλασσα αντί στη στεριά: το αλιευτικό που έφυγε από τη Σμύρνη και συνετρίβη στις ακτές του Crotona της Ιταλίας. Μετέφερε πολλούς πρόσφυγες, κυρίως νέους, οικογένειες και παιδιά, που αγνοούνται και πνίγηκαν στη φουρτουνιασμένη θάλασσα. Κι όμως υπήρχε χρόνος να επέμβει η Ακτοφυλακή, το καΐκι είχε εντοπιστεί, θα μπορούσε να συνοδευτεί σε ασφαλές σημείο... εγκληματική ανευθυνότητα, εγκληματική παραβίαση των νόμων της θάλασσας. Επίσης, γιατί αυτό το μακρύ ταξίδι του μικρού παλιού καϊκιού που διέσχισε τη μισή Μεσόγειο, γιατί να μην του επιτραπεί να προσδεθεί νωρίτερα σε μια άλλη Ευρωπαϊκή ακτή, στις Ελληνικές ακτές; Ίσως ακριβώς απέναντι; Γιατί να αναγκάσουμε απελπισμένους ανθρώπους να αντιμετωπίσουν τέτοιους τεράστιους κινδύνους;

Το έτος 2023, έχοντας βγει από μια πανδημία που στοίχισε πολλά θύματα σε όλο τον κόσμο, περιμέναμε μια ανθρωπότητα αλλαγμένη, πιο ευαίσθητη στον ανθρώπινο πόνο, πιο προσεκτική στην ανθρώπινη ζωή, πιο υπεύθυνη, πιο γενναιόδωρη, με μεγαλύτερη επίγνωση της ανάγκης αλληλεγγύης και της συλλογικότητας. Θα το δούμε, γράφαμε τότε, ... αλλά ακόμα ψαχουλεύουμε στο σκοτάδι.